

OVER DE VELODROOM.

door **Raymond Vancraeynest (+)**

Het was al op 25 april 1919, nog geen zes maanden na de wapenstilstand van W.O. I, dat de heren Van der Stuyft en Camille Van Belleghem aan het stadsbestuur hun vooroorlogse vraag hernieuwden om gronden te gebruiken bij de kazerne in het Maria Hendrikapark tot oprichting van een velodroom⁽¹⁾.

Die terreinen behoorden oorspronkelijk toe aan de Staat daar ze deel uitmaakten van de vestingen van de stad. Door de overeenkomst op 07-10 januari 1888 (bekrachtigd bij Koninklijk Besluit van 11 februari 1888), gesloten tussen de Staat en de stad Oostende, stond de Staat aan de stad kosteloos 27ha 74a 07ca domeingronden af om een openbaar park tot stand te brengen (art. 1). De Staat kon echter die gronden geheel of gedeeltelijk terugnemen, hetzij voor de verdediging van het land, hetzij voor om 't even welke andere reden van openbaar nut (art. 7)⁽²⁾.

Zo vroeg het leger in 1924 het terrein terug, gelegen tussen de velodroom en de kazerne, met een oppervlakte van $65 \times 110 = 7.150\text{m}^2$, om te dienen als voetbalveld voor het garnizoen⁽³⁾.

Het bestuur van de wielersportvereniging liep aanvankelijk een weigering op vanwege het stadsbestuur en richtte zich tot de Staat om te mogen beschikken over een terrein van 1,5 ha ongeveer. Wellicht hadden hierop tussen de Staat en de stad besprekingen plaats zodat de Commissie van Financiën van de stad op 12 maart 1921 over de aanvraag een gunstig advies uitbracht. De gemeenteraad van 15 maart 1921 kende de concessie toe aan de groep sportlui, met Camille Van Belleghem als verantwoordelijke, voor de duur van 9 jaar, mits betaling van 1.000 fr per jaar⁽⁴⁾.

Op donderdag 16 juni 1921 werd de nieuwe velodroom ingewijd. Tot hiertoe hadden de wielervedstrijden plaats gehad rond het Spiegelmeer ("de Lac") in het Maria Hendrikapark⁽⁵⁾. Op de openingsplechtigheid waren ongeveer 3.000 mensen aanwezig. Het stadsbestuur was goed vertegenwoordigd door de schepenen Verhaeghe, De Cock en Elleboudt, en door de raadsleden De Rycker, Cornelis, Lescauwae, Goetghebeur en Van Graefschep. Vanzelfsprekend ontbraken de grote mannen uit de sportmiddens niet. Secretaris Van Campo huldigde in het Frans de ganse onderneming die met zoveel doortastendheid door voorzitter Van Belleghem werd tot stand gebracht en bedankte al de medewerkers. Schepenen Verhaeghe sprak in het Nederlands in naam van het stadsbestuur. Na de uitvoering van de Brabançonne konden de eerste wielenkoersen plaats grijpen⁽⁶⁾.

De concessie van negen jaar liep dus ten einde in 1930. Waarschijnlijk werd er dan tussen het stadsbestuur en de uitbaters van de velodroom onderhandeld zonder tastbaar resultaat. Immers, het schepencollege liet aan de heer Van Belleghem, voorzitter van het bestuur van de velodroom, bij brieven van 1 februari en van 22 februari 1933, weten dat het de concessie van de grond had vervallen verklaard, vermits deze al verlopen was sinds 30 maart 1930. Het schepencollege beval hem volgens het contract het terrein op te ruimen en in zijn oorspronkelijke staat te herstellen tegen 30 maart 1934⁽⁷⁾.

Voorzitter Van Belleghem zal hierop waarschijnlijk onmiddellijk onderhandelingen ingezet hebben met het schepencollege. Immers, reeds in de gemeenteraad van 30 juni 1933 werd de pacht hernieuwd voor de duur van 9 jaar met ingang op 1 januari 1933. De pachtprijs bedroeg nu 3.500 fr per jaar, na elke periode van 3 jaar te verhogen met 1.000 fr per jaar. Op het einde van de concessie moesten de uitbaters alles afbreken ofwel alles kosteloos afstaan aan de stad in geval het stadsbestuur dat wenste. Ze moesten de houten afsluiting vervangen door een betonnen omheining

en kregen toelating in de velodroom een drankslijterij uit te baten. De overeenkomst werd vanwege de stad ondertekend door schepen Verhaeghe en secretaris Surmont en vanwege de uitbaters door C. en R. Van Belleghem⁽⁸⁾.

Die nieuwe pacht verviel dus op 1 januari 1942 in volle oorlogstijd, maar reeds van in de troebele jaren 1938 en 1939 kon er van een normale uitbating geen sprake zijn. Onmiddellijk na W.O. II staken enkele wielierliefhebbers, op initiatief van de heren Eyland, de koppen bijeen en richtten de wielierclub "Ostend-Stadion" op. Al. in februari 1948 werden de bouwwerken van de nieuwe velodroom aangevat naar het model van het Antwerps Sportpaleis. De architect was Verbanck en de aannemer Boudolf. Met Pasen 1946 zouden de eerste wielervedstrijden al plaats hebben⁽⁹⁾. Gedurende verscheidene jaren kwamen hier de grootste wielerkampioenen hun krachten meten voor enkele duizenden toeschouwers. Stilaan echter doofde dat succes uit en de uitbating moest stop gezet worden zoals dat trouwens met praktisch alle andere wielierbanen in het land het geval was.

⁽¹⁾ De Zeewacht, 27 december 1919, 18 maart 1933.

⁽²⁾ Rapport sur l'Administration et la Situation des affaires de la ville d'Ostende. Exercice 1888, p.11-15.

⁽³⁾ De Zeewacht, 26 juli 1924

⁽⁴⁾ Bulletin communal, maart 1921.

⁽⁵⁾ Mij verteld door-mijn broers die er met mijn vader naartoe gingen kijken.

⁽⁶⁾ De Zeewacht, 25 juni 1921.

⁽⁷⁾ De Zeewacht, 18 maart 1933.

⁽⁸⁾ De Zeewacht, 23 juli 1938.

⁽⁹⁾ De Zeewacht, april 1946.

PLATE-VEILING 2008

Schikkingen betreffende de veiling.

1. De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst samen met de te veilen stukken binnen brengen in het Heemmuseum, Langestraat 69 Oostende op zaterdag 19 januari en dit gedurende de openingsuren van het Museum. De stukken zullen bij het aanvaarden gecontroleerd worden. Er worden geen stukken meer aanvaard de avond van de veiling.
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens 3 €. bedragen.
3. **Op zondag 27 januari, tussen 10u en 12u, zullen de aangeboden stukken te bezichtigen zijn in het Heemmuseum.**
4. Op de avond van de veiling, donderdag 31 januari 2008, zal de lijst met de te veilen stukken te koop aangeboden worden.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing:
 - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom;
 - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de Kuststreek.